

ODJECI SKUPŠTINE HKIG-a

Reakcije na prijedlog Zakona o zaštiti prirode

Prijedlog ekološke mreže obuhvaća dvaput više teritorija nego u najrazvijenijim dijelovima Europe

Na redovitoj Skupštini Hrvatske komore inženjera građevinarstva (HKIG) donesena je posebna *Deklaracija o neodrživosti zakonskih rješenja u prijedlogu Zakona o zaštiti prirode kojima se ograničava održivi razvoj Republike Hrvatske*. Deklaraciju u nastavku teksta donosimo u cijelosti. U međuvremenu je održano nekoliko javnih protesta protiv spomenutog prijedloga, ali i odaslano nekoliko priopćenja za medije koja je potpisao predsjednik HKIG-a Zvonimir Sever, dipl. ing. građ. Tako se u priopćenju odaslanom 21. ožujka 2013. pojašnjava povod za donošenje deklaracije, ponajprije neodrživost primjene članka 244. prijedloga Zakona. U nastavku se pojašnjavaju neka stajališta iz Deklaracije, posebno enormno velika predložena površina mreže, koja može zaustaviti sve velike infrastrukturne projekte, a odgoda bi trajala sve dok se ne okončaju pregovori s Europskom komisijom, dakle najmanje dvije do tri godine. Posebno se ističe da prijedlog ekološke mreže *Natura 2000* zahvaća 36,92 % kopnenog teritorija Hrvatske što je više nego dvaput u usporedbi s razvijenijim i ekološki najosviještenijim područjima zapadne i sjeverne Europe.

U nastavku se navodi da pri izradi takvog prijedloga nisu konzultirane sve zainteresirane strane za uporabu prostora te kako se takvim rješenjima ekološka mreža postavlja iznad dokumenata o prostornom uređenju, ali i strategije i programa razvoja. Slijedi

apel nadležnim institucijama da poduzmu žurne mjere protiv prijedloga koji mogu onemogućiti gospodarski oporavak, dodatno devastirati graditeljski sektor, ali se i ponavlja da mogu otjerati mnoge građane na Zavod za zapošljavanje, a mlade stručnjake u inozemstvo.

Potom je 27. ožujka 2013. pristigla od strane HKIG-a još jedna reakcija na slično priopćenje Hrvatskog društva za zaštitu ptica i prirode. Tamo se tvrdi da su hrvatski građevinari kroz Deklaraciju namjeravali upozoriti na izostanak strateškog planiranja i da se pri određivanju mreže uopće nije vodilo računa o strateškim državnim interesima.

Uvjet za financiranje od strane Europske Unije je provedena zakonski propisana procedura i sve izdane dozvole. Zbog odredbe već spominjanog članka 244., nije moguće pokrenuti postupak utvrđivanja prevladavajućeg javnog interesa i kompenzacijskih uvjeta za projekt koji ima utjecaja na mrežu sve dok predloženu ekološku mrežu ne potvrdi Europska komisija. Nemamo jamstva da će postupak ispitivanja ekološke mreže trajati samo nekoliko godina jer je Češka ušla u Europsku Uniju 2004., a još postoje dijelovi koji nisu potvrđeni i gdje postoji zabrana početka planiranja.

U nastavku se tvrdi da spomenuto priopćenje javnost "plaši" hidroelektranama iako su u ekološku mrežu uključene sve tri hidroelektrane na

Dravi te kako upravo zahvaljujući tehničkom rješenju od prije 110 godina na HE *Miljacki* Nacionalni park Krka ne ostaje u ljetnim mjesecima bez vode. Na kraju se ponovno problematizira postotak zaštićenog teritorija te odnos između zaštite prirode i gospodarskog oporavka na načelima održivog razvoja. Pritom se tvrdi da se uz predstojeća rješenja neće moći pristupiti rekonstrukciji pruge Rijeka – Zagreb, navodnjavanju Slavonije ni gradnji marina i hotelskih građevina. I konačno prije zaključenja ovog broja stiglo je još jedno priopćenje HKIG-a u kojem se tvrdi da je problem u moratoriju koji će trajati i tri godine nakon proglašenja ekološke mreže i Zakona o zaštiti prirode. Tvrdi se kako u Deklaraciji nije rečeno da se u sklopu ekološke mreže neće moći graditi, ali se još jednom upozorava na odredbu kako se ništa ne može poduzeti dok Europska komisija na tzv. biogeografskim seminarima ne potvrdi područja ekološke mreže važna za očuvanje prirodnih staništa i divljih vrsta. Još se jednom spominje dugotrajni postupak verifikacije i postavlja pitanje je li proglašenje ekološke mreže u tolikom opsegu jedino i najbolje rješenje. Zaključuje se kako su se pojedina područja od strateškog interesa mogla izdvojiti i istodobno propisati zaštitne mreže. Na taj se način moglo očuvati prirodu i ne vezivati si ruke moratorijem koji će nastupiti nakon proglašenja zakona.

Deklaraciju prenosimo u cijelosti.

VIJESTI IZ HKIG

DEKLARACIJA o neodrživosti zakonskih rješenja u prijedlogu *Zakona o zaštiti prirode* kojima se ograničava održivi razvoj Republike Hrvatske

Predstavnici graditeljske struke, okupljeni na redovitoj Skupštini Hrvatske komore inženjera građevinarstva pozivaju najviše institucije Republike Hrvatske da poduzmu hitne mjere kako bi se u postupku donošenja novog Zakona o zaštiti prirode uravnotežili zahtjevi dugoročnog očuvanja okoliša s imperativom održivog razvoja Republike Hrvatske.

Pozivamo najviše institucije Republike Hrvatske da obustave postupak donošenja novog *Zakona o zaštiti prirode* kojim će na najmanje tri godine biti zaustavljen gospodarski oporavak i daljnji razvoj Hrvatske.

Smatramo da će proglašenje ekološke mreže u takvom opsegu (ekološka bi mreža trebala obuhvatiti 37 posto kopnenog područja RH) zacijelo blokirati, **ne i omogućiti** razvoj Republike Hrvatske kako se to pokušalo obrazložiti prilikom predstavljanja prijedloga Zakona.

Uz takvu ekološku mrežu ocjenjujemo neodrživom odredbu iz članka 244. Zakona da za bitne infrastrukturne zahvate na području *Nature 2000* nije moguće pokrenuti postupak utvrđivanja prevladavajućeg javnog interesa bez potvrde Europske komisije, što znači stavljanje na čekanje projekata najmanje dvije do tri godine nakon ulaska u EU.

Prema prijedlogu Zakona, postupak ocjene zahvata na području ekološke mreže može trajati više godina, što će na duži rok usporiti, a ponegdje zbog prevelikih i neopravdanih ekoloških zahtjeva i ograničenja potpuno zaustaviti brojne projekte nužne za gospodarski oporavak države, a koji su ujedno pretpostavka za opstanak graditeljskog i drugih gospodarskih sektora u Republici Hrvatskoj.

Ponovno ističemo da će primjena Zakona o zaštiti prirode u predloženom obliku značiti zaustavljanje svih većih infrastrukturnih, energetskih, industrijskih i turističkih projekata u Republici Hrvatskoj. Upravo na tim projektima

hrvatske tvrtke svojim znanjem, iskustvom, referencijama i konkurentnošću mogu ostvarivati prevladavajući udio u ukupnoj vrijednosti investicije.

Izražavamo krajnje nezadovoljstvo činjenicom da je prijedlog Nacionalne ekološke mreže donesen bez sudjelovanja svih zainteresiranih strana ključnih za gospodarski razvoj Hrvatske.

Predlažemo da se za određivanje ekološki zaštićenih područja u RH primijene isti kriteriji koji vrijede i u najrazvijenijim zemljama Europe te da postotak zaštićenih područja bude kao i u drugim članicama EU. Pri tom se mora voditi računa o stvarno dosegnutom stupnju gospodarskog razvitka Hrvatske te se moraju uvažavati svi postulati održivog razvoja: lokalno okruženje koje uključuje prirodno okruženje i obnovljive resurse, održivu ekonomiju koja osigurava poslovnu sigurnost i socijalnu ravnopravnost u društvenim vezama i zajednici.

Ističemo da bi prihvaćanje predložene ekološke mreže derogiralo sve postojeće dokumente prostornog uređenja i strateške sektorske dokumente, na temelju kojih su nositelji planiranih infrastrukturnih zahvata i potencijalni ulagači i izvođači radova donosili svoje investicijske i financijske planove.

Zbog potpune neizvjesnosti rokova u kojima će biti moguće utvrditi prevladavajući javni interes, ozbiljniji će investitori značajno smanjiti zanimanje za ulaganja u Hrvatsku, jer izrada održivih investicijskih programa jednostavno nije moguća.

Pozivamo na obustavu donošenja i doradu Zakona koji će u ovom obliku devastirati graditeljski sektor i na Zavod za zapošljavanje poslati velik broj hrvatskih građana dok će najstručnije mlade kadrove nagnati na odlazak u inozemstvo.

U Rovinju 15. ožujka 2013.